

Da Den kgl. grønlandske Handels virksomhed må afhænge af, hvorledes hjemmestyret til enhver tid ønsker de opgaver varetaget, som Den kgl. grønlandske Handel ved lovens ikrafttræden udøver på de sagsområder, der overtages af hjemmestyret, foreslås det i stk. 3, at hjemmestyret kan bestemme, at andre helt eller delvist skal udøve den virksomhed, der ved lovens ikrafttræden udøves af Den kgl. grønlandske Handel på disse områder.

Ad § 10

Det samlede antal besatte stillinger ved Den kgl. grønlandske Handel udgjorde pr. 1. april 1985 i alt 1.755, heraf i Grønland 157 tjenestemænd og 786 overenskomstansatte og andre ansatte, og i Danmark 156 tjenestemænd og 656 overenskomstansatte og andre ansatte. De ansatte har af Grønlands hjemmestyre fået tilbudt ansættelse under hjemmestyret pr. 1. januar 1986 på løn- og ansættelsesvilkår, der svarer til de for ansættelsen under staten gældende.

Tjenestemandsgruppen i Grønland omfatter tjenestemænd ansat i henhold til den grønlandske tjenestemandsløvs af 1971 samt et mindre antal tjenestemænd ansat inden 1958, som i henhold til normeringsloven af 1958 § 171, stk. 2, stadig er omfattet af § 698 i tjenestemandsløven af 1946, der hjemler særlig optjening af pensionsalder og ret til afgang i en alder af 55 år.

Tjenestemænd, som er ansat eller udnævnt før den 1. januar 1976, har i medfør af den grønlandske tjenestemandsløvs § 13 a, stk. 2, ret til at bevare deres ansættelsesforhold til staten, men har pligt til at gøre tjeneste under Grønlands hjemmestyre eller kommunerne.

Efter den grønlandske tjenestemandsløvs § 11 a er det geografiske ansættelsesområde for tjenestemænd ansat eller udnævnt efter den 1. januar 1976 tjenestemandstillinger i Grønland under staten, Grønlands hjemmestyre eller en kommune. Såfremt en statsinstitution overgår fra staten til Grønlands hjemmestyre eller de grønlandske kommuner, har disse tjenestemænd, efter lovens § 13 a, stk. 1, pligt til at lade sig overflytte til Grønlands hjemmestyre eller de grønlandske kommuner under forudsætning af, at der tilbydes dem samme løn-, ansættelses- og pensionsmæssige vilkår, som er gældende for statstjenestemænd. De nævnte regler medfører endvidere, at tjenestemændene ikke har ret til rådighedsløn, ventepenge og pension på grund af statslige områders overgang til Grønlands hjemmestyre.

For tjenestemænd ansat i Danmark efter dansk tjenestemandsløvgivning gælder ikke tilsvarende bestemmelser, idet dette personale har et ret snævert ansættelsesområde, typisk Ministeriet for Grønland. For denne gruppe statstjenestemænds vedkommende har der i overensstemmelse med gældende hovedaftale været ført forhandlinger med tjenestemændenes centralorganisationer om de tjenestemandretlige spørgsmål i forbindelse med statstjenestemænds overgang til ansættelse under Grønlands hjemmestyre pr. 1. januar 1986. Udgangspunktet for disse forhandlinger har været, at tjenestemænd, der måtte vælge at overgå til ansættelse under Grønlands hjemmestyre, skulle tilbydes ansættelse på ikke-forringede løn-, ansættelses- og pensionsvilkår.

For så vidt angår de statstjenestemænd, der ikke måtte ønske at modtage tilbudet om tjenestemandsansættelse under hjemmestyret, har udgangspunktet i lighed med principperne for tidligere opgaveomlægninger været, at de pågældende – såfremt de kunne opnå ansættelse som tjenestemænd i hjemmestyrets regie uden forringelse af deres hidtidige løn-, ansættelses- og pensionsvilkår – ikke skal have mulighed for som følge af opgaveomlægningen at kunne gøre noget juridisk holdbart krav gældende på ventepenge, rådighedsløn eller pension.

Dette spørgsmål har tidligere været indgående behandlet af såvel Justitsministeriet som Finansministeriet, Lønnings- og pensionsdepartementet, hvor man med udgangspunkt i retsmodellen vedrørende oprettelsen af enhedspolitiet i 1938 etablerede en løsning, hvorefter de statstjenestemænd, der i forbindelse med overførsel af opgaver fra statsligt til (amts)kommunalt regie ikke ønskede at modtage tilbudet om f.eks. (amts)kommunal tjenestemandsansættelse, bevarede deres ansættelsesforhold til staten samtidig med, at de forrettede tjeneste ved de hidtidige arbejdsområder, som overførtes til det (amts)kommunale regie.

Denne model blev bl.a. anvendt ved lov nr. 328 af 26. juni 1975 om statshospitalernes overførelse til amtskommunerne samt i Grønland i forbindelse med kæmnervæsenets overgang fra statsligt til kommunalt regie pr. 1. januar 1976, hvor den grønlandske tjenestemandsløvs fik tilføjet de tidligere nævnte bestemmelser §§ 11 a og 13 a.

Da de problemer, der knytter sig til statstjenestemænds overgang til ansættelse under Grønlands hjemmestyre, er fælles for en række opgaveoverførsler fra stats- til andet offentligt regie, har bestemmelserne og de dertil knyttede bemærkninger